Załącznik Nr 1
do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012

Zgodnie z zarządzeniem Nr 1390/VI/11 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 25 października 2011 r. Pan Maciej Prochowski Dyrektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Spraw Społecznych UMŁ koordynuje realizację Programu oraz przedkłada Prezydentowi Miasta Łodzi i Radzie Miejskiej w Łodzi sprawozdanie z jego realizacji.

Sprawozdanie przygotowuje Oddział ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Spraw Społecznych UMŁ.

Spis treści:

1. Wstęp……..str.3
2. Cele Programu……str.5
3. Sposoby realizacji i wskaźniki osiągania celów……. .. str.6
4. Załącznik Nr 1 do Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....…. str.12
5. Załącznik Nr 2 do Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....str.21
6. Załącznik Nr 3 do Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....str.22

WSTĘP

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Podstawą realizacji Programu jest szeroka współpraca instytucji pomocy profesjonalnej i organizacji pozarządowych działających w tym obszarze. Mają one w swojej ofercie szeroki wachlarz działań specjalistycznych, pomocowych jak i oddziaływań profilaktycznych kształtujących pozytywne postawy i wartości szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Działania zawarte w Miejskim Programie skierowane są nie tylko do osób z problemem alkoholowym, ale także do ich rodzin. Bowiem członkowie rodziny, podobnie jak osoba z problemem alkoholowym, podlegają niszczącym skutkom długotrwałego oddziaływania alkoholu. Przebieg konfliktów rodzinnych, wywołanych nadużywaniem alkoholu, wiąże się często z użyciem siły i bywa niejednokrotnie bardzo dramatyczny. Sprawcami aktów przemocy w rodzinie są zazwyczaj mężczyźni znajdujący się pod wpływem alkoholu, natomiast ofiarami najczęściej bywają dzieci, kobiety oraz osoby starsze. Dodatkowym problemem, który często dotyka rodziny z problemem alkoholowym jest ubóstwo materialne, które w efekcie może prowadzić do wykluczenia społecznego. Dochodzi do tego osłabienie funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodziny, co naraża w sposób szczególny dzieci i młodzież wychowującą się w takiej rodzinie. Należy również podkreślić, że przy braku wsparcia i pomocy socjoterapeutycznej dzieci z rodzin z problemem alkoholowym stanowią grupę najwyższego ryzyka. Żyjąc w rodzinie z problemem alkoholowym, bywa, że sami też szukają takich form spędzania czasu wolnego, które wiążą się ze spożywaniem alkoholu. Negatywne wzorce wyniesione z domu są także często powtarzane w ich dorosłym życiu.

W ramach Programu prowadzone są różnorodne formy oddziaływań profilaktycznych. Są one skierowane nie tylko do dzieci i młodzieży z grupy ryzyka. Promując zdrowy styl życia, możliwość fajnego spędzania czasu wolnego chcemy dotrzeć do jak największej grupy młodzieży. Pokazując im że, równie dobrze można się bawić bez alkoholu, uczymy ich jednocześnie odmawiania propozycjom picia. Wiemy bowiem, a potwierdzają to badania naukowe, także łódzkie, że napoje alkoholowe są szeroko rozpowszechnione wśród młodych ludzi. Jest wiele przyczyn dla których dzieci i młodzież sięgają po alkohol, m.in. ciekawość wynikająca z młodego wieku, moda, naciski grupy rówieśników, przekonanie, że alkohol sprzyja dobrej zabawie, ciche przyzwolenie dorosłych, brak ciekawszych możliwości spędzania czasu wolnego, itd.

Prowadzone co cztery lata badania nt. ryzykownych zachowań wśród młodzieży szkolnej, stanowią z jednej strony punkt wyjścia dla podejmowanych działań profilaktycznych, z drugiej zaś pokazują ich trafność i efektywność. Należy bowiem pamiętać, że wraz z rozwojem technologicznym zmieniają się także oczekiwania młodych ludzi w stosunku do proponowanych im form oddziaływań profilaktycznych.

Poziom rozpowszechnienia spożywania alkoholu wśród młodzieży ocenia się poprzez wskaźniki procentowe w stosunku do ogółu badanych, na podstawie następujących elementów: inicjacji alkoholowej, częstotliwości picia oraz upijania się.

Analizując wyniki badań z 2011 roku pod kątem ww. elementów należy stwierdzić, że zdecydowana większość ankietowanych uczniów ma już za sobą inicjację alkoholową. Dotyczy to ponad 90% uczniów III klas gimnazjum (chłopców i dziewcząt) oraz ponad 98,8% chłopców i 97,5% uczennic drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Porównując z danymi z 2007 r. odnotowujemy stabilizację odsetków uczennic i uczniów, którzy mają za sobą inicjację alkoholową. Natomiast istotną pozytywną zmianę zauważamy przy porównaniu danych dotyczących picia alkoholu w ciągu ostatniego roku i ostatnich 30 dni. W 2011 r. odsetek gimnazjalistów pijących alkohol w ciągu ostatniego roku spadł wśród chłopców o 12,4%, wśród dziewcząt o 6,1%. Spadek obserwujemy także wśród uczniów szkól ponadgimnazjalnych – chłopcy o 7,6%, dziewczęta o 4,8%.

Spadkowe tendencje odnotowujemy także przy wskaźniku dotyczącym picia alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni. Wśród gimnazjalistów odpowiednio – chłopcy o 3,4%, dziewczęta o 6,3%, wśród chłopców szkół ponadgimnazjalnych o 2,6%. Niestety nie dotyczy to dziewcząt – uczennic szkół ponadgimnajalnych. Obserwujemy wzrost pijących dziewcząt o 3,2%. Tendencja wzrostowa w tej grupie wiekowej dziewcząt widoczna jest już od kilku lat. Zatem należy szczególną uwagę w oddziaływaniach profilaktycznych zwrócić na tę grupę.

Kolejnym badanym elementem było upijanie się. Kiedykolwiek w życiu wg danych z 2011 r. upiło się 46,6% dziewcząt i 54,5% chłopców III klas gimnazjum oraz 68,5% dziewcząt i 76,5% chłopców II klas szkół ponadgimnazjalnych (wypicie 5 i więcej drinków przy jednej okazji). Jest to średnio o 3% więcej aniżeli w roku 2007. Inaczej przedstawiają się wyniki dotyczące ostatnich 30 dni. Tutaj odnotowujemy istotny spadek wskaźników w porównaniu do 2007 roku. Wśród gimnazjalistów – dziewczęta o 4,6%, chłopcy o 7,8%, wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych – dziewczęta o 2,6%, chłopcy o 11,4%. Stan upojenia alkoholowego w większości przypadków miał miejsce 1-2 razy. Jest jednak grupa młodzieży, która co najmniej 3 razy w miesiącu miała takie doświadczenie.

W młodszej grupie wiekowej dotyczy to 4,3% chłopców i 3,0% dziewcząt, w starszej grupie wiekowej 5,1% chłopców i 3,9% dziewcząt. Stanowią oni grupę zwiększonego ryzyka, w stosunku do której powinny być skierowane specjalistyczne oddziaływania.
Badania zwracają również uwagę na bardzo niepokojący fakt. Otóż duża część badanej młodzieży nie dostrzega wyraźnej i jednoznacznej dezaprobaty u swoich rodziców, w związku z piciem alkoholu przez nich. Podobne postawy ich zdaniem prezentują także inni dorośli, stąd nie napotykają oni trudności w zdobyciu alkoholu.
Powyższe wyniki badań wyraźnie wskazują na konieczność kontynuacji działań profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży, a także na podjęcie bardziej intensywnych działań edukacyjnych skierowanych do dorosłych, m. in. rodziców, nauczycieli, sprzedawców napojów alkoholowych.

W Europie alkohol zajmuje trzecie miejsce na liście utraty zdrowia oraz przedwczesnej śmierci. Odpowiada on za szeroko rozpowszechnione szkody społeczne, psychiczne i materialne, niosąc w ten sposób ogromne koszty całemu społeczeństwu.

W Łodzi pod koniec 2010 r. został wprowadzony pilotażowy projekt przeprowadzania testów przesiewowych AUDIT wśród pacjentów lekarzy rodzinnych. Testy mają za zadanie wychwycenie populacji osób pijących problemowo, u których wystąpiły wczesne objawy ryzykownego lub szkodliwego picia alkoholu, oraz ułatwienie postawienia diagnozy uzależnienia od alkoholu. Istotne dla programów przesiewowych jest to, że osoby, które nie są uzależnione od alkoholu, mogą łatwiej aniżeli uzależnieni – przy odpowiednim wsparciu i wysiłku zmniejszyć ilości lub zaprzestać całkowicie spożywania alkoholu. Testy te są jednym z rodzajów współczesnej profilaktyki.
W rozwiązywaniu problemów alkoholowych zarówno osób pijących, jak również ich rodzin, duże znaczenie odgrywa ruch samopomocowy. Przy profesjonalnym leczeniu – terapii uzależnień połączonej z uczestnictwem w grupach samopomocowych AA istnieje duże prawdopodobieństwo, uzyskania pozytywnych postaw i zachowań.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowany jest do wszystkich grup społecznych, których dotyka problem alkoholowy lub zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia. Charakteryzuje go wielopłaszczyznowe podejście do problemu, które jest niezbędne w przeciwdziałaniu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

CELE PROGRAMU

I. Zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu.

II. Ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne.

III. Zapobieganie spożywaniu alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

IV. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym oraz prowadzenie procedur zmierzających do uzyskania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

SPOSOBY REALIZACJI I WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELÓW

Cel I. Zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu.

KOORDYNATOR:
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi

Sposób realizacji:

1. zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej terapii uzależnień i innych świadczeń zdrowotnych dla osób z problemem alkoholowym;
2. prowadzenie terapii członków rodzin osób z problemem alkoholowym;
3. prowadzenie terapii osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy;
4. prowadzenie działań wspierających dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie i sprawców przemocy;
5. prowadzenie poradnictwa prawno - socjalno - terapeutycznego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie;
6. prowadzenie specjalistycznych działań konsultacyjno - interwencyjnych dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie;
7. prowadzenie działań resocjalizacyjno – opiekuńczych;
8. prowadzenie wczesnej interwencji;
9. wspieranie działalności środowisk samopomocowych
10. wprowadzanie do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej metod wczesnego diagnozowania zagrożeń zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu – wykonywanie testów przesiewowych AUDIT oraz interwencji motywujących do zmiany zachowania;
11. podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób związanych z profilaktyką i terapią uzależnienia od alkoholu;
12. wizytowanie pod kątem merytorycznym podmiotów realizujących ww. cel.

Wskaźniki osiągania celów:

- liczba placówek lecznictwa odwykowego,
- liczba pacjentów uzależnionych korzystających z programów terapeutycznych,
- liczba osób uczestniczących w programach terapii dla członków rodzin osób uzależnionych oraz zajęciach informacyjno - edukacyjnych,
- liczba osób uczestniczących w programach pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- liczba placówek lecznictwa odwykowego prowadzących programy przeciwdziałania przemocy,
- liczba działających stowarzyszeń abstynenckich oraz grup samopomocowych,
- liczba pacjentów po raz pierwszy zgłaszających się na leczenie do placówek odwykowych,
- liczba placówek działających co najmniej 5-6 dni w tygodni i w godzinach popołudniowo - wieczornych,
- liczba przeprowadzonych wizytacji pod kątem merytorycznym podmiotów realizujących ww. cel.

Cel II. Ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne.

KOORDYNATOR
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

Sposób realizacji:

1. organizowanie i prowadzenie hosteli dla osób z problemem alkoholowym;
2. organizowanie i prowadzenie banków żywności;
3. prowadzenie jadłodajni, kuchni społecznych dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci);
4. organizowanie i prowadzenie specjalistycznych placówek opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym;
5. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu;
6. prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej;
7. wizytowanie pod kątem merytorycznym podmiotów realizujących ww. cel.

Wskaźniki osiągania celu:

- liczba osób korzystających z pomocy hosteli,
- liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do specjalistycznych placówek wsparcia dziennego,
- liczba osób otrzymujących pomoc w formie żywności oraz liczba kilogramów przekazanej żywności,
- liczba osób korzystających z pomocy w ramach dożywiania w jadłodajniach, kuchniach społecznych,
- liczba uczestników centrum integracji społecznej,
- liczba osób znajdujących zatrudnienie po zajęciach w centrum integracji społecznej,
- liczba dzieci, którym udzielono schronienia w placówce wsparcia dziennego,
- liczba przeprowadzonych wizytacji pod kątem merytorycznym podmiotów realizujących ww. cel.

Cel III. Zapobieganie spożywaniu alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

KOORDYNATOR

Wydział Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi

Sposób realizacji:

1. prowadzenie na rzecz dzieci i młodzieży łódzkich szkół i przedszkoli zajęć i programów promujących zdrowy styl życia oraz ograniczających występowanie zachowań ryzykownych, poprzez działania profilaktyczne w ramach:
   a) dodatkowych zajęć wychowawczych prowadzonych przez wychowawcę klasy,
   b) zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych rozwijających zainteresowania i umiejętności kluczowe uczniów, adekwatnych do przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole,
   c) programów edukacyjnych nt. konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych podejmowania zachowań ryzykownych,
   d) programów liderskich wsparcia rówieśniczego,
   e) programów mediacji rówieśniczych,
   f) zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych w postaci wspierania dodatkowych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną;
2. podnoszenie umiejętności:
   a) nauczycieli, pedagogów szkolnych i dyrektorów szkół w kierunku budowania nowoczesnych systemów wspomagania ucznia i programów profilaktycznych,
   b) rodziców poprzez organizowanie spotkań i działań integracyjnych,
   c) wybranych grup zawodowych w zakresie obowiązujących przepisów prawa oraz prowadzenia kampanii edukacyjnych;
3. wspieranie:
   a) organizacji konkursów, spotkań, konferencji i seminariów o charakterze międzyszkolnym,
   b) imprez i inicjatyw promujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień, w tym imprez kulturalnych i artystycznych;
4. monitorowanie i kontrola:
   a) poprzez tworzenie grup zadaniowych składających się z przedstawicieli ochrony zdrowia, pomocy społecznej, Policji, Straży Miejskiej, sądownictwa i organizacji pozarządowych w celu przeciwdziałania problemom przemocy, agresji i uzależnieniu od alkoholu,
   b) placówek szkolnych pod kątem obecności na ich terenie alkoholu, szczególnie podczas imprez szkolnych przez uprawnione organy,
   c) przez wypracowanie i egzekwowanie standardów realizowania działań z zakresu zapobiegania spożywaniu alkoholu przez dzieci i młodzież oraz opracowanie i wdrożenie standaryzowanego arkusza informacji o szkole,
   d) w ramach inspekcji pod kątem merytorycznym podmiotów realizujących ww. cel.

Wskaźniki osiągania celu:

- rodzaje działań profilaktycznych w szkołach i przedszkolach oraz liczba dzieci, młodzieży, rodziców i kadry pedagogicznej w nich uczestniczących,
- liczba szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych, w których prowadzone są działania profilaktyczne,

- liczba dzieci, młodzieży, rodziców oraz kadry pedagogicznej uczestniczącej w programach edukacyjnych nt. konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych podejmowania zachowań ryzykownych,
- rodzaje zajęć związanych z tworzeniem dodatkowych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną oraz liczba uczestników,
- liczba przeprowadzonych kontroli podczas imprez na terenie szkół pod kątem obecności napojów alkoholowych,
- liczba imprez i osób uczestniczących w działaniach integrujących rodzinę,
- liczba zorganizowanych imprez promujących zdrowy styl życia, wolny od alkoholu, w tym imprez kulturalnych z liczbą osób w nich uczestniczących,
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach z zakresu obowiązujących przepisów prawa,
- liczba przeprowadzonych wizytacji pod kątem merytorycznym podmiotów realizujących ww. cel.

KOORDYNATOR

Wydział Sportu w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi

Sposób realizacji:

Prowadzenie działań profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć sportowych w ramach organizacji czasu wolnego.

Wskaźniki osiągania celu:

- liczba zorganizowanych imprez i zajęć sportowych,
- liczba uczestników.

Cel IV. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym oraz prowadzenie procedur zmierzających do uzyskania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

KOORDYNATOR
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Sposób realizacji:

1. wizytowanie w przedmiocie lokalizacji placówek, co do których zostały złożone wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
2. wnioskowanie o wszczęcie postępowania wyjaśniającego celem cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku nie przestrzegania zasad obrotu tymi napojami;
3. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
4. podejmowanie działań w kierunku większego zaangażowania lokalnych mediów w celu uzyskania wsparcia społeczeństwa naszego miasta w realizowaniu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wskaźniki osiągania celu:

- liczba wniosków o wszczęcie postępowań wyjaśniających,
- liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z naruszeniem warunków sprzedaży określonych w ustawie,
- liczba interwencji policji i straży miejskiej wobec naruszenia warunków sprzedaży alkoholu,
- procent sklepów i lokali gastronomicznych naruszających prawo zabraniające sprzedawania alkoholu nieletnim,
- liczba wydanych opinii (postanowień),
- liczba prowadzonych postępowań o zobowiązaniu do leczenia odwykowego,
- liczba osób skierowanych do lekarzy biegłych sądowych,
- liczba osób, które podjęły leczenie dobrowolnie,
- liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- liczba osób przyjętych do leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego na podstawie zobowiązań wydanych przez sąd.

Integralną część Programu stanowią:

Załącznik Nr 1: Katalog kategorii działań i rodzajów czynności przewidzianych do zlecania podmiotom w ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Załącznik Nr 2: Wysokość wynagrodzenia dla członków Komisji za udział w posiedzeniach i pracach Komisji.

Załącznik Nr 3: Planowany podział środków na realizację zadań z zakresu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgodnie z celami Programu.

Załącznik Nr 1
do MPPiRPA

KATALOG KATEGORII DZIAŁAŃ I RODZAJÓW CZYNNOŚCI PRZEWIDZIANYCH DO ZLECANIA PODMIOTOM W RAMACH REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W 2012 ROKU

LP.	KATEGORIA DZIAŁANIA	RODZAJ CZYNNOŚCI
Działania prowadzone we współpracy z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi		
I.	Terapia osób uzależnionych od alkoholu.	1. Sesja psychoterapii indywidualnej. 2. Sesja psychoterapii grupowej. 3. Sesja psychoterapii rodzinnej. 4. Porada diagnostyczna. 5. Porada terapeutyczna. 6. Diagnoza psychologiczna. 7. Osobiste plany terapii. 8. Grupowa sesja edukacyjno – motywacyjna. 9. Hospitalizacja krótkoterminowa. 10. Ambulatoryjne leczenie alkoholowych zespołów abstynenckich.
II.	Terapia osób szkodliwie pijących.	1. Sesja psychoterapii indywidualnej. 2. Sesja psychoterapii grupowej. 3. Sesja psychoterapii rodzinnej. 4. Porada diagnostyczna. 5. Porada terapeutyczna. 6. Diagnoza psychologiczna. 7. Osobiste plany terapii. 8. Grupowa sesja edukacyjno – motywacyjna. 9. Hospitalizacja krótkoterminowa.
III.	Terapia członków rodzin osób z problemem alkoholowym.	1. Sesja psychoterapii indywidualnej. 2. Sesja psychoterapii grupowej. 3. Sesja psychoterapii rodzinnej. 4. Porada diagnostyczna. 5. Porada terapeutyczna. 6. Diagnoza psychologiczna. 7. Osobiste plany terapii. 8. Grupowa sesja edukacyjno – motywacyjna.
IV.	Terapia osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy.	1. Sesja psychoterapii indywidualnej. 2. Sesja psychoterapii grupowej. 3. Sesja psychoterapii rodzinnej. 4. Porada diagnostyczna. 5. Porada terapeutyczna. 6. Diagnoza psychologiczna. 7. Zajęcia korekcyjno – edukacyjne.

V.	Profilaktyczna działalność informacyjno - edukacyjna.	1. Organizowanie i prowadzenie działalności profilaktycznej dla dorosłych. 2. Lokalne kampanie informacyjno - edukacyjne związane z problematyką alkoholową, kierowane na określone grupy społeczne. 3. Badania związane z rozpowszechnieniem problemów wynikających z nadużywania alkoholu. 4. Organizowanie i udział w sympozjach, seminariach, konferencjach, poświęconych tematyce przeciwdziałania i uzależnienia od alkoholu. 5. Informatory, broszury, ulotki, plakaty.
VI.	Szkolenia wybranych grup zawodowych z zakresu problematyki alkoholowej.	1. Wykład, warsztat, seminarium. 2. Informatory, broszury, ulotki.
VII.	Działania wspierające dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie i sprawców przemocy.	1. Gotowość do prowadzenia działalności w zakresie wsparcia osób z problemem alkoholowym oraz ich rodzin - grupy samopomocowe. 2. Prowadzenie punktu informacyjnego. 3. Prowadzenie grup wsparcia. 4. Prowadzenie zajęć informacyjno- edukacyjnych oraz motywujących do podjęcia leczenia. 5. Organizacja czasu wolnego. 6. Organizowanie imprez okolicznościowych. 7. Zakup szczepionek przeciw wirusowi HPV. 8. Zakup i wykonanie szczepień przeciw grypie.
VIII.	Poradnictwo specjalistyczne dla osób z problemem alkoholowym, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie.	1. Porada prawna. 2. Porada socjalna. 3. Porada pierwszego kontaktu. 4. Porada psychologiczna. 5. Porada pedagogiczna. 6. Porada rodzinna.
IX.	Specjalistyczne działania konsultacyjno-interwencyjne dla osób z problemem alkoholowym, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie.	1. Prowadzenie punktu konsultacyjnego. 2. Obdukcja lekarska. 3. Specjalistyczna konsultacja lekarska. 4. Interwencja Kryzysowa. 5. Obsługa ambulansu interwencyjnego. 6. Prowadzenie specjalistycznych badań lekarskich kwalifikujących do udziału w zajęciach sportowych.
X.	Działania resocjalizacyjno - opiekuńcze wobec osób uzależnionych.	Zabezpieczenie trzeźwienia w warunkach kontrolowanych.
XI.	Wczesna interwencja.	1. Krótka interwencja. 2. Porada i wykonanie wystandaryzowanych testów przesiewowych AUDIT.

XII.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób związanych z profilaktyką i terapią uzależnienia od alkoholu.	1. Szkolenia. 2. Warsztaty. 3. Wykłady. 4. Superwizje.
XIII.	Budowanie systemu współpracy poprzez tworzenie grup zadaniowych składających się z przedstawicieli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych edukacji, ochrony zdrowia, sądownictwa, pomocy społecznej, policji i organizacji pozarządowych w celu przeciwdziałania problemom uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym.	1. Spotkania organizacyjno – tematyczne. 2. Publikacje materiałów informacyjno - edukacyjnych na temat uzależnienia od alkoholu.
Działania prowadzone we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łodzi		
XIV.	Organizowanie i prowadzenie hosteli dla osób z problemem alkoholowym.	1. Zapewnienie schronienia przez całą dobę. 2. Zapewnienie wyżywienia, środków higieny osobistej. 3. Zapewnienie łazienki i toalety, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny. 4. Zajęcia edukacyjne w zakresie symptomów nawrotów choroby oraz nabycia umiejętności radzenia sobie z nimi. 5. Prowadzenie grupy wsparcia mieszkańców hostelu lub w zależności od potrzeb prowadzenie sesji terapii indywidualnych bądź grupowych (motywowanie do zmiany stylu życia i wskazywanie możliwości dalszej pomocy, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, wzajemne wsparcie, rozwój osobisty, promowanie zdrowego stylu życia).
XV.	Organizowanie i prowadzenie specja-listycznych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.	1. Pomoc w nauce. 2. Organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych. 3. Stała praca z rodziną dziecka. 4. Dożywianie. Ponadto placówka świadczy, co najmniej jedną z następujących form pracy: 1) zajęcia socjoterapeutyczne, realizowane w stałych grupach dzieci, prowadzone, przez co najmniej wychowawcę i terapeutę; 2) oddziaływania terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne;

		3) indywidualne programy korekcyjne, realizowane podczas zajęć grupowych lub w kontakcie indywidualnym; 4) pomoc w sytuacjach kryzysowych szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny.
XVI.	Organizowanie i prowadzenie banków żywności.	1. Nieodpłatne pozyskiwanie i przekazywanie żywności podmiotom pracującym na rzecz osób uzależnionych/pijących szkodliwie i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci). 2. Magazynowanie żywności w magazynach, chłodniach spełniających wymagania sanitarne do przechowywania żywności.
XVII.	Prowadzenie jadłodajni, kuchni społecznych dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci).	Wydawanie ciepłych posiłków w dni robocze i suchego prowiantu na dni wolne od pracy w jadłodajniach, kuchniach społecznych spełniających zasady zbiorowego żywienia dla osób uzależnionych/pijących szkodliwie i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci).
XVIII.	Refundacja kosztów zakupu leków, środków opatrunkowych i testów do wykrywania środków psychoaktywnych (dla dorosłych i dzieci).	Wydawanie z listy leków określonych w sporządzonym przez Dyrektora Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Spraw Społecznych UMŁ receptariuszu.
XIX.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu.	1. Kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom nie podlegającym wykluczeniu społecznemu. 2. Nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych. 3. Nauka planowania życia i zaspokajania własnych potrzeb własnym staraniem. 4. Uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

XX.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej.	1. Organizowanie i prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu interwencyjnego dla dzieci dotkniętych przemocą w rodzinie. 2. Udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom – ofiarom przemocy. 3. Udzielanie pomocy specjalistycznej oraz socjalnej.

Działania prowadzone we współpracy z Wydziałem Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi

XXI.	Realizacja na terenie szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych dodatkowych zajęć wychowawczych.	1. Zapewnienie opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych. 2. Odrabianie lekcji i uzupełnienia braków edukacyjnych. 3. Prowadzenie zajęć motywacyjnych do osiągnięcia lepszych wyników w nauce. 4. Promowanie pozytywnych wzorców zachowań społecznych.
XXII.	Realizacja zajęć pozalekcyjnych pozaszkolnych rozwijających zainte-resowania i umiejętności kluczowe uczniów, adekwatne do przeprowadzonej diagnozy potrzeb szkoły.	1. Organizowanie zajęć na terenie szkoły lub poza nią, z wykorzystaniem zaplecza kulturalno – oświatowego w Łodzi. 2. Nawiązywanie stałej współpracy z placówkami kulturalno – oświatowymi i edukacyjnymi w celu prowadzenia cyklu spotkań rozwijających zainteresowania uczniów.
XXIII.	Prowadzenie zajęć i imprez promujących zdrowy styl życia.	1. Prowadzenie konferencji, debat, konkursów, zajęć międzyszkolnych, imprez, itp. promujących zdrowy styl życia. 2. Wydawanie materiałów opracowywanych przez uczniów.
XXIV.	Wspieranie dodatkowych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną.	1. Prowadzenie zajęć plastycznych, teatralnych, komputerowych, turystycznych, sportowych, itp. 2. Organizowanie wyjazdów, rajdów, turniejów, imprez, itp.
XXV.	Realizacja programów liderskich wsparcia rówieśniczego.	1. Prowadzenie grupy liderskiej. 2. Prowadzenie grup wsparcia. 3. Szkolenia. 4. Prowadzenie grup rozwoju osobistego. 5. Konsultacje. 6. Prowadzenie treningów wyjazdowych.
XXVI.	Realizacja programów mediacji rówieśniczych.	1. Prowadzenie grupy mediatorów. 2. Prowadzenie grup wsparcia. 3. Szkolenia. 4. Prowadzenie grup rozwoju osobistego. 5. Konsultacje.

XXVII.	Realizacja programów edukacyjnych na temat konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych podejmowania zachowań ryzykownych.	1.Wykłady, warsztaty, debaty. 2. Materiały. 3.Organizowanie spotkań z przedstawicielami uprawnionych instytucji i organizacji.
XXVIII.	Szkolenia wybranych grup zawodowych – przedsiębiorców i sprzedawców napojów alkoholowych.	1. Wykłady, warsztaty, trening. 2. Materiały.
XXIX.	Doskonalenie nauczycieli w zakresie umiejętności wychowawczych i łódzkiego modelu działań profilaktycznych i wychowawczych w szkole.	1. Wykłady, warsztaty, treningi. 2. Materiały.

Działania prowadzone przy współpracy z Wydziałem Sportu w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi

XXX.	Wspieranie dodatkowych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną.	1. Prowadzenie zajęć sportowych. 2. Organizacja imprez sportowych.

Opis wybranych rodzajów czynności

Osoby z problemem alkoholowym
Osoby z problemem alkoholowym to zarówno osoby uzależnione jak i osoby pijące szkodliwie.

Sesja psychoterapii indywidualnej
Sesja z jednym pacjentem obejmująca oddziaływanie na pacjenta metodami psychologicznymi w zakresie rozpoznawania i trenowania umiejętności radzenia sobie z osobistymi problemami. Czas trwania 60 min.

Sesja psychoterapii grupowej
Sesja z grupą 6 do 12 pacjentów prowadzona wg. określonych procedur terapeutycznych.
Czas trwania 60 min.

Sesja psychoterapii rodzinnej
Sesja z rodziną prowadzona w/g określonej procedury terapeutycznej. Czas trwania 60-120 min.

Hospitalizacja krótkoterminowa
Działania wykonywane w warunkach stacjonarnych wobec osób dorosłych będących w stanie intoksykacji alkoholowej, obejmujące: zabiegi sanitarno-higieniczne, medyczną kontrolę trzeźwienia, przerywanie ciągów alkoholowych, postępowanie ukierunkowane na identyfikację cech uzależnienia oraz wczesne wykrywanie współistniejących schorzeń u osób z problemem alkoholowym.

Działania wykonywane w warunkach stacjonarnych wobec osób nieletnich będących w stanie intoksykacji alkoholowej, obejmujące: zabiegi sanitarno-higieniczne, medyczną kontrolę trzeźwienia, przerywanie ciągów alkoholowych, postępowanie ukierunkowane na identyfikację cech uzależnienia oraz wczesne wykrywanie współistniejących schorzeń u osób z problemem alkoholowym.

Zabezpieczenie trzeźwienia w warunkach kontrolowanych
Działania wykonywane w warunkach hostelowych wobec osób będących w stanie intoksykacji alkoholowej, obejmujące: nocleg, opiekę medyczną, dożywianie, wymianę ubrania, zabiegi pielęgnacyjne, zabiegi higieniczno-sanitarne.

Leczenie niepowikłanych alkoholowych zespołów abstynencyjnych
Leczenie stanów abstynencyjnych w warunkach ambulatoryjnych. Czas trwania minimum 180 min.

Grupowa sesja edukacyjno - motywacyjna
Sesja z grupą min. 6 osób mająca na celu edukację pacjentów w zakresie przedstawianej problematyki oraz zmotywowanie ich do podjęcia leczenia lub zmiany sposobu funkcjonowania. Czas trwania 60 -120 min.

Porada diagnostyczna
Indywidualna konsultacja pacjenta przeprowadzana przez lekarza lub terapeutę w celu postawienia diagnozy zgodnie z obowiązującą klasyfikacją diagnozy problemowej, kwalifikacji do określonej formy terapii. Czas trwania 60 min.

Porada terapeutyczna
Indywidualna rozmowa obejmująca ocenę funkcjonowania stanu psychicznego i fizycznego pacjenta, ocenę postępów w programie psychoterapii, kwalifikację i motywowanie do dalszych form terapii i pomocy. Czas trwania 30-60 min.

Porada pierwszego kontaktu
Indywidualna rozmowa z pacjentem w celu wstępnego rozpoznania problemu, przedstawienia możliwości pomocy, zmotywowania go do podjęcia kroków w kierunku zmiany. Czas trwania 30-60 min.

Porada prawno - socjalna
Indywidualna konsultacja problemów pacjenta w aspekcie prawno-socjalnym, ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów doświadczających przemocy, pozostających bez pracy lub środków do życia. Czas trwania 30-60 min.

Osobiste Plany Terapii
Opracowywana w formie pisemnej przez terapeutę strategia i struktura pracy terapeutycznej obejmująca zasadnicze problemy, cele i zadania nad którymi pracuje pacjent sam oraz praca z pacjentem. Czas opracowywania 180-300 min.

Diagnoza psychologiczna
Badanie stanu psychicznego pacjenta wystandaryzowanymi metodami w zakresie schorzeń współistniejących (profil osobowości, zaburzenia depresyjne, psychotyczne, organiczne uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego). Czas trwania 180-300 min.

Refundacja kosztów zakupu leków, środków opatrunkowych i testów do wykrywania środków psychoaktywnych
Refundacją zostaną objęte osoby uzależnione i ich rodziny, będące jednocześnie podopiecznymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Listę leków refundowanych określi sporządzony w tym celu receptariusz.

Reintegracja zawodowa
Działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy. Praktyki zawodowe, szkolenia, treningi psychologiczne ułatwiające ponowne podjęcie pracy.

Reintegracja społeczna
Działania w tym również o charakterze samopomocowym, mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej, pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu.

Wykład
Zorganizowana forma przekazu wiedzy słuchaczom przez jedną osobę, występująca w ramach szkolenia, sympozjum, seminarium, konferencji. Wymagany jest konspekt wykładu zawierający podstawowe jego tezy.

Warsztat
Zorganizowana forma działalności szkoleniowej, obejmująca praktyczne ćwiczenia określonych umiejętności związanych z wykonywanym zawodem, w oparciu o przygotowany scenariusz.

Seminarium
Zorganizowana forma zajęć szkoleniowych, obejmująca wprowadzenie poznawcze do tematu oraz pracę własną uczestników w postaci dyskusji, przygotowanych wypowiedzi.

Sympozjum
Spotkanie specjalistów z jakiejś dziedziny zwołane w celu przeanalizowania jakiegoś zagadnienia, wymiany poglądów na konkretny temat.

Krótka interwencja
Porada obejmująca: badanie przesiewowe wystandaryzowanym kwestionariuszem, ocenę stopnia problemu picia, zalecenia co do zmiany zachowania, edukację zdrowotną, informację jak osiągnąć cele interwencji. Czas trwania 30-60 min.

Wczesna Interwencja
Strategia terapeutyczna, na którą składa się wczesne wykrycie ryzykownego lub szkodliwego spożywania alkoholu oraz leczenie takich osób. Interwencje takie stosuje się szczególnie wobec osób, u których nie wystąpiło jeszcze uzależnienie somatyczne lub poważniejsze komplikacje psychospołeczne Jest to podejście proaktywne, inicjowane raczej przez pracownika służby zdrowia niż pacjenta.

Interwencja kryzysowa
Stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, w tym dotkniętych przemocą. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej dysfunkcji psychospołecznej. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy.

Konsultacja specjalistyczna
Konsultacja wysoko wykwalifikowanych specjalistów (lekarzy, psychologów, prawników) w zakresie szczególnie trudnych sytuacji związanych z dysfunkcją rodziny, środowiska, stanu psychofizycznego pacjenta.

Obsługa ambulansu interwencyjnego
Ambulans przeznaczony do przewozu osób będących w stanie intoksykacji alkoholowej z miejsca interwencji służb porządku publicznego, szpitali i innych zakładów opieki zdrowotnej do Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień im Bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi.

Załącznik Nr 2

do MPPiRPA

Wysokość wynagrodzenia dla członków Komisji za udział w posiedzeniach i pracach Komisji.

1. Ustala się wynagrodzenie dla członków Komisji za udział w każdym posiedzeniu plenarnym i zespołowym, prowadzeniu wizji lokalizacyjnych dotyczących opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałą Nr XCVI/1782/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 października 2010 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Łodzi miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (z późn. zm) oraz z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (z późń. zm.), w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w roku 2012.
2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach wypłacane jest na podstawie imiennej listy obecności.
3. Czas i miejsce wypłaty wynagrodzenia zostaną określone w regulaminie Komisji.

Załącznik nr 3
do MPPiRPA

Zestawienie finansowe

Planowany podział środków finansowych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	**Kwota (w zł.)**
I. Środki finansowe przeznaczone na realizację MPPiRPA z podziałem na poszczególne cele Programu, w tym:	**11.205.000,00**
Cel I – Zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu.	5.170.000,00
Cel II - Ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne.	3.029.000,00
Cel III – Zapobieganie spożywaniu alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.	2.400.000,00
Cel IV - Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym oraz prowadzenie procedur zmierzających do uzyskania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.	606.000,00
II. Środki przeznaczone na szkolenia i pozostałe wydatki związane z realizacją Programu.	**20.000,00**
RAZEM	**11.225.000**

Przygotowała:
Elżbieta Rosochacka